

“ВИПОМ” АД – гр. Видин

**ПРОГРАМА
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА
МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ
ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ**

I. ОБЩО ПОЛОЖЕНИЯ

“ВИПОМ” АД е публично дружество по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, учредено съгласно Търговския закон. Дружеството е с предмет на дейност: “Производство на помпи, помпени модули, стационарни станции и комплексни обекти, търговска дейност в страната и чужбина, както и всяка друга дейност в страната и чужбина, доколкото това не противоречи на разпоредбите на действащото законодателство”. Вписано е в търговския регистър на Видински окръжен съд с решение № 339 от 08.12.1997г. по фирмено дело № 4228/1997г.

Капиталът на Випом АД е 299 120 лева, разпределен в 299 120 броя поименни, свободно прехвърляеми акции с номинална стойност от 1 лев.

Съгласно изискванията на Закона за публично предлагане на ценни книжа/ЗППЦК/, “ВИПОМ” АД има сключен договор за депозитарни услуги с “Централен депозитар” АД.

“ВИПОМ” АД има едностепенна система на управление и се управлява от Съвет на директорите (СД) в следния състав:

- Гошо Цанков Георгиев - председател на СД и изпълнителен директор;
- Иван Петров Ревалски - заместник-председател на СД;
- Красимир Андреев Кръстев - член на СД.

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Гошо Георгиев.

За обезпечаване ефективността на управлението и гарантиране интересите на акционерите, правомощията и начина на работа на Съвета на директорите се определят от Търговския закон, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Устава на Дружеството и Договорите за възлагане на управлението.

Настоящата Програма е разработена в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа /ЗППЦК/, на базата на международно признати стандарти за добро корпоративно управление, утвърдени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/ и широко признати от европейската бизнес-общност и от държавните органи, както и съгласно Кодекса за корпоративно управление на “Българска фондова борса - София” АД - София.

Програмата е приета на заседание на Съвета на директорите от м.октомври 2007 г., като продължава да се изпълнява и през 2012 и 2013 година .

С оглед на факта, че Дружеството осъществява дейността си в условията на постоянно променящата се регулативна рамка и динамична икономическа среда, Програмата за добро корпоративно управление ще се преразглежда, обновява, адаптира своевременно към новите изисквания и в съответствие с добрите практики за корпоративно управление.

Непосредственото приложение на програмата е ангажимент на Съвета на директорите на Дружеството .

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ НА ДОБРОТО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.

1. Цели

Основните цели на доброто корпоративно управление са свързани с осигуряването на условия за равнопоставено третиране на всички акционери, включително минориталните и чуждестранните акционери, защита на техните права и интереси; своевременно разкриване на информация относно дейността на Дружеството; осигуряване съобразно пазарните условия на доходи от инвестициите, както и нарастването на тяхната стойност при балансирано разпределение на риска. Доброто корпоративно управление налага създаването на условия и система за управление от страна на акционерите посредством избраните от тях управителни органи, с оглед осъществяване на целите на добрата корпоративна практика. Това включва изготвянето на вътрешни правила и средства, чрез които Дружеството се управлява, процедури и ред за организация и провеждане на Общо събрание на акционерите, предприемане на действия за насърчаване участието на акционерите в работата на Общото събрание, с оглед гарантиране правата на акционерите в съответствие със законовите разпоредби. Също така, корпоративното управление създава рамката, в която се поставят целите на Дружеството, определят се средствата за тяхното постигане и се следят резултатите.

2. Принципи

- равнопоставеност на всички акционери;
- защита правата на акционерите;
- разкриване на информация;
- ефективно взаимодействие със заинтересовани лица;
- одит и вътрешен контрол;
- компетентност и лоялност на управленския екип.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ И НАЧИНИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.

Програмата за добро корпоративно управление цели създаването на ясни правила и процедури с оглед установяването, утвърждаването и осъществяването на основните принципи и цели на добрата корпоративна практика, както и осигуряването на стабилно положително развитие на Дружеството.

Цели на Програмата	Задачи и начини за реализация на целите на Програмата	Отговорни лица
Осигуряване равнопоставеност на всички акционери и защита на техните права	<ul style="list-style-type: none"> - осигуряване възможност на всички акционери с право на глас да гласуват на Общото събрание на акционерите (ОСА) лично или чрез представител; - осъществяване на ефективен контрол и организация при гласуване на решения от ОСА; - изготвяне на правила и процедури за организирането и провеждането на редовни и извънредни ОСА, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и техните права, включително и изразяване на мнения по точките от дневния ред на ОСА; - предоставяне в законоустановения срок на материалите за провеждане на свикано ОСА на всички акционери, поискани да се запознаят с тях; - създаване на секция в интернет-страницата на Дружеството с изчерпателна информация относно предстоящи ОСА и такива за отминали ОСА и взетите на тях решения; - поддържане и обновяване на информацията в интернет-страницата на Дружеството; - осъществяване на ефективна връзка между управителния орган на Дружеството и неговите акционери и лицата, проявили интерес да инвестират в ценни книжа на Дружеството и предоставяне на информация относно текущото финансово и икономическо състояние, както и друга информация, на която те имат право по закон в качеството им на акционери или инвеститори. <p>За целта Съветът на директорите е назначил на трудов договор Директор за връзка с инвеститорите, който следи за спазване на правата на всички акционери, разясняване на техните права и информирането им по всички въпроси относно дейността на "Випом" АД, които не представляват вътрешна информация по смисъла на ЗППЦК или за чието разкриване не съществува друга законова забрана или забрана от Комисията за финансов надзор. Съветът на директорите на Дружеството осигурява участието на Директора за връзки с инвеститорите на значими корпоративни събития, в това число заседания на Съвета на директорите и на Общото събрание на акционерите, където Директорът за връзки с инвеститорите да има възможност да следи за спазване на правата на акционерите и разкриването на информация. Директорът за връзки с инвеститорите изготвя отчет за своята дейност на ясен и достъпен език, който представя на</p>	СД, ДВИ СД СД, ДВИ СД, ДВИ ДВИ ДВИ ДВИ

	<p>акционерите на редовно годишно Общо събрание на Дружеството.</p> <p>Заштитата на правата на акционерите се осъществява и гарантира от управителния орган на Дружеството.</p> <p>Правата на акционерите включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> - право на глас в Общото събрание на акционерите, като правото може да бъде упражнено лично или чрез упълномощаване на трето лице; <p>Това право важи за всички лица, вписани в книгата на акционерите на Дружеството, водена от "Централен депозитар" АД, 14 дни преди датата на Общото събрание - вписването се удостоверява от Списъка на акционерите, предоставен от "Централен депозитар" АД по искане на Изпълнителния директор на "Випом" АД.</p> <p>Акционерите могат да гласуват с всички притежавани от тях акции по въпросите от компетентността на Общото събрание на акционерите, включително относно увеличаване или намаляване на капитала на Дружеството, промени в Устава на Дружеството, избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите, освобождаване на членовете на Съвета на директорите от отговорност, определяне на размера на възнагражденията и гаранцията за управление на членовете на Съвета на директорите, одобряване на годишния финансов отчет, приемане на доклада на регистрирания одитор и избора на такъв за следващата година, както и на доклада за дейността на Дружеството, изготвен от Съвета на директорите и други;</p> <ul style="list-style-type: none"> - право на дивидент при разпределение на печалбата съразмерно на притежаваните акции; <p>Дружеството, при наличие на съответно решение, изплаща като дивиденти част от чистата си печалба за финансовата година, като дивидентите се изплащат в срок до 12 месеца от края на съответната финансова година. Право да получат дивиденти имат акционерите, вписани като такива в Книга на акционерите на Дружеството, водена от "Централен депозитар" АД, не по-късно от 14 дни преди датата на Общото събрание на акционерите, на което е приет годишния финансов отчет и решението за разпределение на печалбата;</p> <ul style="list-style-type: none"> - право на ликвидационен дял в случай на прекратяване на Дружеството, съразмерен на притежавания дял акции; - право на всеки акционер при увеличението на капитала на Дружеството да придобие акции, които съответстват на неговия дял в капитала преди увеличението, като целта е акционерите да запазят дяловото си участие в капитала на Дружеството и след емитирането на неговите акции; - право на участие в управлението, да избира и да бъде избиран в органите за управление; - право на информация; - право на акционерите да продават акциите си при спазване на изискванията на действащото законодателство; 	СД, ДВИ
		СД
		СД, ДВИ
		СД, ДВИ
		СД

	<ul style="list-style-type: none"> - право да обжалват пред съда решения на Общото събрание на акционерите, противоречещи на закона или Устава на Дружеството. <p>Лица, притежаващи заедно или поотделно най-малко 5% от капитала на Дружеството, при бездействие от страна на Съвета на директорите, което застрашава интересите на Дружеството, имат следните права:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да предявят иск пред Окръжния съд по седалището на "Випом" АД за обезщетение за вреди, причинени на Дружеството от действия или бездействия на членовете на Съвета на директорите; - да искат от Общото събрание или Окръжния съд назначаването на контрольори, които да проверят цялата счетоводна документация на Дружеството и изготвят доклад за констатациите си; - да искат от Окръжния съд свикване на Общо събрание на акционерите на Дружеството или овластване на течен представител да свика Общо събрание по определен от тях дневен ред. <p>Акционери, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5% от капитала на Дружеството, имат право, след обнародване в електронна страница на "Държавен вестник" или от Агенция по вписванията на Поканата за свикване на Общо събрание на акционерите, да включат други въпроси в дневния ред на Общото събрание /по реда на чл. 223 от Търговския закон/.</p>	СД
		СД
		СД
		СД, ОСА
		СД, ДВИ
Своевременно разкриване на информация	<ul style="list-style-type: none"> - утвърждаване на политика и осъществяване на контрол за навременното, вярно и разбираемо разкриване пред обществеността на регулираната съгласно нормативните разпоредби информация относно дейността на Дружеството, гарантираща равнопоставеност на всички адресати /акционери, институции, заинтересовани лица, потенциални инвеститори и др./; - навременно разпространяване и разкриване, съгласно законовата уредба, на регулирана, вътрешна и допълнителна информация относно дейността на Дружеството пред обществеността, КФН и регулирания пазар, на който се търгуват акции на Дружеството. <p>Дружеството представя на Комисията за финансов надзор и "Българска Фондова Борса - София" АД тримесечни и годишни отчети със законоустановено съдържание, както и уведомления относно обстоятелствата, представляващи вътрешна информация.</p> <p>В законоустановения срок преди обявената дата за провеждането му, Дружеството изпраща на Комисията за финансов надзор, "Българска Фондова Борса - София" АД и "Централен Депозитар" АД всяка Покана за свикване на Общо събрание на акционерите, заедно с писмените материали по дневния му ред, След провеждане на ОСА, Дружеството предоставя на Комисията за финансов надзор и "Българска Фондова Борса -</p>	СД
		СД, ДВИ

	<p>София” АД протокола от проведеното ОСА, като всеки акционер има право да се запознае със съдържанието му и да получи копие от него от заместник-председателя, ръководещ управление “Надзор на инвестиционната дейност” на КФН.</p> <ul style="list-style-type: none"> - поддържане и обновяване на информацията на информационно-представителната страница на Дружеството в интернет - www.vipom.com, съдържаща изчерпателна и разбираема информация за дейността; - утвърждаване на вътрешни правила за контрол и счетоводна политика и за изготвянето на годишните и междинните финансови отчети в съответствие с международно признати счетоводни стандарти; - уведомяване обществеността, КФН и “Българска Фондова Борса - София” АД за промени в Устава, промени в СД, в случай на откриване на производство по несъстоятелност, преобразуване на дружеството, за изменения в търговската дейност, които засягат или могат да засегнат пряко или непряко цената на издадените от дружеството ценни книжа, както и за други инцидентно възникнали обстоятелства. <p>Офисът на “Випом” АД в гр. Видин е отворен за акционерите и за техните въпроси през всеки работен ден от седмицата. При поискване, Директорът за връзки с инвеститорите по телефон, поща и/или електронен път предоставя информация за състоянието на Дружеството, за неговата дейност и за разпределения дивидент.</p>	СД, ДВИ
Ефективно взаимодействие със заинтересованите лица	<ul style="list-style-type: none"> - идентифициране на заинтересованите лица (лица, на които Дружеството директно въздейства и които, от своя страна, могат да му повлият) и поддържане на ефективна връзка с тях; - изработване на правила за взаимодействие със заинтересованите лица в съответствие със законовите разпоредби и поддържане на баланс между техните интереси и тези на Дружеството. <p>Всяка сделка между “Випом” АД, от една страна, и заинтересовано лице по смисъла на чл.114б ал. 5 от ЗППЦК, пряко или чрез свързани лица, от друга страна, трябва да бъде одобрена от акционерите в Общото събрание на Дружеството, ако стойността на сделката е 2% или повече от активите по баланса на Дружеството. Имащият личен интерес в такава сделка, признат от закона за заинтересовано лице, няма право да гласува по този въпрос на Общо събрание. Ако стойността на сделката е под 2% от активите по баланса на “Випом” АД, то тя трябва да бъде одобрена от Съвета на директорите на Дружеството.</p>	СД, ДВИ СД, ДВИ, Гл.счет.
Одит	<ul style="list-style-type: none"> - управителният орган на Дружеството писмено мотивира пред ОСА предложението си за избор на одитор, като се ръководи от изискванията за висок професионализъм, репутация и компетентност; - финансата информация се изготвя, одитира и разкрива съгласно най-добрите стандарти за счетоводна отчетност, разкриване на финансова и друга информация и одит; 	СД СД

	<ul style="list-style-type: none"> - заверката на годишният отчет се извършва от независим одитор, с оглед обезпечаване на външно и обективно мнение за начина, по който са изгответи и представени финансовите отчети; <p>Съветът на директорите ще предлага на Общото събрание на акционерите периодична смяна на експерт- счетоводителя, за да се осигури външно и обективно мнение за начина, по който са изгответи и представени финансовите отчети.</p> <p>В дейностите по вярно и точно прилагане на най-добрите практики и стандарти за счетоводна отчетност и независим одит, Съвета на директорите на "Випом" АД се подпомага от избран от Общото събрание на акционерите ОДИТЕН КОМИТЕТ (OK) със следните функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - преглед на договора за извършването на одит от регистриран одитор/одиторско предприятие на финансовите отчети на Дружеството, в който да се регламентират конкретните задължения на одитора и на Дружеството; - да изисква предоставяне на гаранции от страна на регистрирания одитор/одиторско предприятие, че не попада под ограниченията за извършване на независим финансов одит; - да изисква и получава Становище за независимост от избрания регистриран одитор/одиторско предприятие; - да подпомага и да следи за извършването на независимия финансов одит в обхвата, регламентиран от закона, чрез проверка на спазването принципите на счетоводството; последователността на прилагането на оповестената счетоводна политика; методологическата обоснованост на текущото отчитане за всеобхватно и достоверно отразяване на активите, пасивите и дейността на дружеството, ограничена до постигане целите на одита; ефективността на вътрешния контрол, ограничена до постигане целите на одита; процеса на счетоводното приключване; достоверността и необходимата за потребителите обхватност на представената във финансовия отчет информация; съответствие между информацията във финансовия отчет, в отчета за управлението и всяка друга информация, която управлението предоставя заедно с одитирания отчет. -- да изисква финансовият одит да се извършва при спазване на всички законово регламентирани задължения от страна на регистрирания одитор/одиторско предприятие <p>Съветът на директорите подпомага извършването на финансовият одит, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предоставя своевременно на регистрирания одитор/одиторско предприятие цялата информация, поискана от него, която е необходима за проверката и заверката на отчета, включително всички писмени справки, подписани от съответните лица; - при необходимост, осигурява на регистрирания одитор/одиторско предприятие сътрудници и експерти - служители на Дружеството, които да оказват съдействие в хода на извършване на проверката; - осигурява всички други необходими условия за 	СД
		ОК, СД
		ОК, СД
		ОК, СД
		ОК, СД
		ОК, СД
		ОК, СД
		СД
		СД

	<p>извършване на проверката и заверката от страна на регистрирания одитор/одиторско предприятие, включително и възможността да наблюдава провеждането на инвентаризацията на активите и пасивите на дружеството.</p> <p>Годишните отчети на “Випом” АД се одитират по МСС.</p>	СД
Осъществяване на ефективно мениджърско управление от страна на СД	<p>СЪВЕТЪТ НА ДИРЕКТОРИТЕ (СД):</p> <ul style="list-style-type: none"> - действа обосновано и добросъвестно, с грижата на добър търговец и в интерес на Дружеството и на акционерите; - осигурява спазване на действащо българско законодателство, Устава и договорите с обслужващите дружества, както и на договорите с останалите партньори на Дружеството; - разглежда и ръководи корпоративна стратегия, основните планове за действие, политиката по отношение на риска, годишния бюджет и бизнес-плановете, контролира основните разходи на Дружеството, вкл. разходите по управлението му. Депозитарят на Випом АД също оказва допълнителен текущ контрол върху дейността и разходването на средствата на Дружеството; - следи за ефективността на режима на корпоративно управление, при който работи и извършва нужните промени; - контролира процеса на разкриване на информация и комуникация; - изготвя правилник за работата си, в съответствие с нормативните и дружествени документи; - следи за промени в действащите нормативни актове, регулиращи дейността и управлението на Дружеството; - осъществява стратегическите цели и планове, оповестени в проспекта и бюджета на Дружеството, в съответствие с неговата мисия и визия; - поддържа висок професионализъм и лоялност с оглед повишаване доверието на акционерите, потенциалните инвеститори и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на Дружеството; - предвид статута на публично дружество, най-малко една трета от членовете на СД трябва да бъдат независими лица по смисъла на ЗППЦК; - членовете на СД притежават необходимата професионална квалификация и опит за осъществяване на своята дейност в Дружеството; - членовете на СД отделят достатъчно време за задълженията си. За изпълнението им те имат достъп до точна, релевантна и своевременна информация; - членовете на СД се отчитат за дейността си пред акционерите на редовните годишни Общи събрания; - конкретните управленски решения се вземат на заседанията на СД. За гладкото протичане на дейността на “Випом” АД допринася честотата на заседанията на СД, на които по правило присъстват всички техни членове. В Дружеството се води книга с протоколите от заседанията на Съвета на директорите. 	СД СД

	<p>ИЗБОР И ОСВОБОЖДАВАНЕ НА ЧЛНОВЕТЕ НА СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ. ВЪZNAGРАЖДЕНИЯ.</p> <p>- членовете на СД се избират от Общо събрание на акционерите (ОСА). Съгласно Устава на Дружеството, за избор и освобождаване на членове на СД се изисква мнозинство от 2/3 от представените на събрането акции с право на глас;</p> <p>- месечните възнаграждения на всички членове на СД, взети заедно, не могат да надхвърлят 0.2% от размера на активите по баланса на Дружеството, като точният им размер се определя от ОСА на Дружеството, което може да определи и допълнително годишно възнаграждение, свързано с постигането на определени финансови показатели /тантими/, в размер общо до 1% от стойността на активите по баланса на Дружеството. Това допълнително възнаграждение се изплаща до 30 дни от приемането на годишния финансов отчет през следващата година.</p> <p>- възнагражденията на членовете на СД се изплащат при спазване на ограничиението относно максималният размер на разходите за управление, определени от Устава. В случай, че изплащането на възнаграждението по този член може да доведе до превишаване на максималният размер на разходите, възнаграждението се намалява съответно и се изплаща в рамките на допустимия размер.</p>	ОСА
		ОСА
		СД
	<p>НЕДОПУСКАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ</p> <p>Съгласно регламентираното в Устава на Дружеството, членовете на СД са длъжни да избягват преки или косвени конфликти между своя интерес и интереса на Дружеството, а ако такива конфликти възникнат - да ги разкриват своевременно и пълно и да не участват, както и не оказват влияние върху останалите членове на СД при вземането на решения в тези случаи.</p> <p>Всяка сделка между "Випом" АД, от една страна, и член на СД, като заинтересовано лице по смисъла на чл. 114 б, ал. 5 от ЗППЦК, пряко или чрез свързани лица, от друга страна, трябва да бъде одобрена от акционерите в Общото събрание, ако стойността на сделката е 2% или повече от активите по баланса на Дружеството.</p> <p>В такъв случай, Съветът на директорите изготвя и представя пред Общото събрание на акционерите мотивиран доклад за целесъобразността и условията на сделката. Имащият личен интерес в такава сделка, признат от закона за заинтересованото лице, няма право да гласува на Общото събрание по този въпрос.</p> <p>Ако стойността на сделката е под 2% от активите по баланса на Дружеството, достатъчно е същата да бъде одобрена от Съвета на директорите.</p>	СД
		СД, ОСА
		СД
		СД

ПРОГРАМА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

В съответствие със законовите разпоредби, Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление се предоставя на разположение на обществеността, заедно с годишния финансов отчет за дейността за всяка финансова година на Дружеството. Съветът на директорите, като орган на управление на Дружеството, следва да изготвя оценка и да се отчита пред Общото събрание на акционерите за ефективността на Програмата за корпоративно управление и степента на изпълнение на поставените цели и задачи, а също така, да следи за тенденциите и новостите в теорията и практиката на корпоративното управление.

Изпълнителен директор:

Гошо Георгиев

